НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 51-554-04-172
Дата 16 / 05 2025

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

1547

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, № 51-553-19-7, изготвен на основание чл. 77, ал. 2 от ПОДНС въз основа на приетите на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, № 51-454-01-28, внесен от Георги Георгиев и група народни представители на 12.12.2024 г., Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, № 51-454-01-46, внесен от Божидар Божанов и група народни представители на 13.12.2024 г., Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, № 51-402-01-25, внесен от Министерски съвет на 17.12.2024 г., Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, № 51-454-01-55, внесен от Явор Божанков и група народни представители на 20.12.2024 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за движение по пътищата, внесен от Министерски съвет на 08.04.2025 г., както следва:

1. Създава се нов § 25:

„**§ 25.** В чл. 102 се създава ал.3:

„(3) Собственикът е длъжен да не допуска движението по път на пътно превозно средство, ако пътното превозно средство е с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, установени от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Ако в свидетелството за регистрация е вписан ползвател, задължението се изпълнява от него.“

2. В § 61 относно чл. 167:

а) се създава нова т. 2:

„2. В ал. 3, изречение второ думите „Общата маса, осовото натоварване и габаритните размери“ се заменят с „Размерите, масата и натоварването на ос“.“

б) създава се т. 3:

„3. В ал. 3б, т. 2 думите „чл. 179, ал. 3 и 3а“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 и 3а, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.“

в) точка 2 става т. 4.

3. Параграф 62 се изменя така:

„**§ 62.** В чл. 167а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„Чл. 167а. (1) Агенция „Пътна инфраструктура“, чрез електронната система за събиране на пътни такси, осъществява контрол върху:

1. заплащането на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата;

2. спазване на изискванията по чл. 26, ал. 2, т. 1, буква „а“ от Закона за пътищата;

3. спазване на изискванията по чл. 139, ал. 1, т. 2 за масата и натоварването на ос на пътните превозни средства.“

2. В ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 2 думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“;

б) точка 3 се изменя така:

„3. осъществяват контрол по спазване на:

а) задълженията за заплащане на таксите по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата;

б) изискванията по чл. 26, ал. 2, т. 1, буква „а“ от Закона за пътищата;

в) изискванията по чл. 139, ал. 1, т. 2 за размерите, масата и натоварването на ос на пътните превозни средства.“

в) в т. 4 съюзът „и“ се заличава и се поставя запетая, а след думите „чл. 10б, ал. 5“ се добавя „и чл. 28“.

г) в т. 8 думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата създава доклади за всяко установено нарушение по чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, към които автоматично се прилагат данни от измервания за масата и натоварването на ос на пътните превозни средства, статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения – видеозаписи. Докладите, заедно с приложените към тях данни от измервания за масата и натоварването на ос на пътното превозно средство, статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения – видеозаписи, представляват доказателства за отразените в тях обстоятелства относно пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, неговите маса и натоварване на ос, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство – част от системата.“

4. Създава се ал. 3а:

„(3а) Техническите средства на електронната система по ал. 3, които се използват за измерване на размерите, масата и натоварването на ос на пътните превозни средства се калибрират на всеки 6 месеца от лаборатория за калибриране, акредитирана от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" при условията и по реда на Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието или от национални орган за акредитация по чл. 5а, ал. 2 от същия закон.“

5. В ал. 4, изречение първо и трето думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

6. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Органите по чл. 165, 166 и чл. 167, ал. 3 – 3б имат достъп до електронната система по ал. 3 и до информационната система по ал. 4 за целите на осъществявания контрол върху спазването на:

1. задължението за заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата;

2. изискванията по чл. 26, ал. 2, т. 1, буква „а“ от Закона за пътищата;

3. изискванията по чл. 139, ал. 1, т. 2 за масата и натоварването на ос на пътните превозни средства.“

7. В ал. 6 след думите „броя оси“ се поставя запетая, а думите „и екологична категория“ се заменят с „екологична категория ЕВРО, и за превозни средства с обща техническа допустима максимална маса над 3,5 тона – клас емисии CO_2 и специфични емисии CO_2 “.

4. В § 76, относно чл. 177, се създава нова т. 4:

„4. Създава се ал. 3а:

„(3а). В случаите на ал. 3, т. 1 управлението на едно и също пътно превозно средство в рамките на един и същ календарен ден се счита за едно нарушение и се налага едно наказание в размера, определен съответно в ал. 3. Управлението на същото пътно превозно средство от 00,00 часа до 23,59 часа на следващия календарен ден се счита за отделно административно нарушение, за което се налага отделно наказание.“.“

5. Създава се нов § 89:

„ **§ 89.** Създава се чл. 187б:

„Чл. 187б. (1) При установяване на нарушения по чл. 177, ал. 3, т. 1 в отсъствие на нарушителя се счита, че пътното превозното средство е управлявано от собственика му, а в случаите, в които в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател – от ползвателя, освен ако бъде установено, че пътното превозно средство е управлявано от трето лице.

(2) Ако собственикът на пътното превозно средство е юридическо лице или едноличен търговец, на собственика се налага имуществена санкция в размерите, определени в чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата.

(3) Когато в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател, имуществената санкция по ал. 2 се налага на него. Ако вписаният ползвател е физическо лице, се прилага ал. 1.

(4) Вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или електронния фиш представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на моторно превозно средство.

(5) В случаите по ал. 4 въз основа на първоначално издадения акт за установяване на административно нарушение не се издава наказателно постановление и административнонаказателното производство се прекратява, а първоначално издаденият

електронен фиш се анулира. В тези случаи, на лицето, посочено в декларацията, се издава и изпраща електронен фиш за извършеното нарушение.

(6) В случаите, при които нарушението е установено и заснето по реда на чл. 167а, ал. 3, определени от председателя на управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ длъжностни лица, имат право на безвъзмезден достъп до Регистъра на населението – Национална база данни „Население“, поддържана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, за изпълнение на възложените им правомощия.“.“

6. Параграф 92 се изменя така:

„**§ 92.** В чл. 189е се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

2. В ал. 2 думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“, а след думите „чл. 10, ал. 2“ се добавя „и чл. 28“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„Таксите по чл. 10, ал. 2 и чл. 28 от Закона за пътищата могат да бъдат заплатени по банков път или чрез картово плащане, а пред органите по чл. 167, ал. 3 – 3б – и в брой, като плащането може да бъде осъществено при извършване на проверката или в срок от 14 дни от връчване на акта за установяване на административно нарушение по чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата.“.

4. В ал. 4 след думите „чл. 10, ал. 2“ се добавя „и чл. 28“.

5. Алинея 5 се изменя така:

„При заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 или чл. 28 от Закона за пътищата в срока и при условията на ал. 3 и 4 и след постъпване на сумата по сметката на Агенция "Пътна инфраструктура", нарушителят се освобождава от административнонаказателна отговорност за конкретното нарушение по чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, установено в акта за установяване на административно нарушение. В тези случаи се освобождават от административнонаказателна отговорност собственикът, вписаният ползвател и водачът за извършеното административно нарушение по чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, във връзка с конкретното пътно превозно средство.“

6. В ал. 6 след думите „чл. 10, ал. 2“ се добавя „и чл. 28“, а думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

7. В ал. 6а, след думите „се прекратява“ се добавят „в случвайте по чл. 189ж, ал. 3, т. 6“.

8. В ал. 8 след думите „превозно средство“ се добавя „неговите маса и натоварване на ос“.

9. В ал. 10 след думите „чл. 10б, ал. 5“ се поставя запетая и се добавя „както и по чл. 28“

10. В ал. 12 думите „чл. 179, ал. 3 – 3в“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

7. В § 93, относно чл. 189ж, се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 179, ал. 3 - 3б“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 - 3б, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“, думите „таксата по чл. 10, ал. 2“ се заменя с „таксите по чл. 10, ал. 2 и чл. 28“.

2. В ал. 2 думите „получаване на електронния фиш“ се заменят с „получаване на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б“.

3. Създава се ал. 2а:

„(2а) В 14-дневен срок от получаване на електронен фиш за нарушение по чл. 177, ал. 3, т. 1, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата лицето може да заплати таксата по чл. 28 от Закона за пътищата при спазване изискванията на чл. 189е, ал. 3 и 4, да представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението, и копие от свидетелството му за управление на моторно превозно средство или да поиска анулиране на електронния фиш на основание ал. 3, т. 1 и 2 с молба до председателя на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".“

4. В ал. 3:

а) в текста преди т. 1 след думата „фиш“ се добавя „по ал. 1“.

б) в т. 1 след думите „по чл. 10, ал. 2“ се добавя „или съответно по чл. 28“.

5. В ал. 4 след думите „ал. 2“ се добавя „или 2а“.

6. В ал. 6 след думите „по чл. 10, ал. 2“ се добавя „или чл. 28“

7. В ал. 7 думите „чл. 179, ал. 3 – 3б“ се заменят с „чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3б, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата“.

8. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Наказателни постановления и електронни фишове за нарушения по чл. 177, ал. 3, т. 1 и чл. 179, ал. 3 – 3в, както и по чл. 53, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата се връчват от контролните органи по чл. 167а на нарушителя лично, срещу подпис или по реда на чл. 186а, ал. 1, т. 2, буква "а", т. 3, ал. 2, 3, 5 и 6.“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

8. Създава се нова § 107:

„§ 107. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г., изм. и доп., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г., бр. 10, 14, 37, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 30 и 75 от 2016 г., бр. 11, 89 и 96 от 2017 г., бр. 31, 80 и 105 от 2018 г., бр. 60 от 2019 г., бр. 14 и 60 от 2020 г., бр. 17 и 23 от 2021 г., бр. 14 и 66 от 2023 г., бр. 13 и 39 от 2024 г., бр. 26 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10,

а) в ал. 6 думите „ал. 1, 2, 4 и 5 и по чл. 10б, ал. 5“ се заменят с „ал. 1, 2, 4 и 5, по чл. 10б, ал. 5 и по чл. 28“

б) в ал. 9 накрая се добавя:

„Автомобилите на Българския институт по метрология, осъществяващи метрологичен контрол, не заплащат таксите по ал. 1, т. 2.“

2. В чл. 27, ал. 1 след думите „превозни средства“ се добавя „чрез електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 и“, а думите „при превишаване на допустимите стойности“ се заменят с „за движението на извънгабаритни и тежки пътни превозни средства, което се осъществява по реда на наредбата по чл. 139, ал. 3 от Закона за движението по пътищата“.

3. Създава се нов чл. 28:

„**Чл. 28.** При установено нарушение по чл. 53, ал. 1, т. 2, както и по чл. 177, ал. 3, т. 1 от Закона за движението по пътищата, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност. В този случай се освобождават от административнонаказателна отговорност и всички други лица, които могат да носят такава във връзка с конкретното пътно превозно средство.“.

4. В чл. 53 се създава ал. 4:

„(4). В случаите на ал. 1, т. 2 движението на едно и също пътно превозно средство в рамките на един и същ календарен ден се счита за едно нарушение и се налага едно наказание в размера, определен съответно в ал. 1. Движението на същото пътно превозно средство от 00,00 часа до 23,59 часа на следващия календарен ден се счита за отделно административно нарушение, за което се налага отделно наказание.“.

МОТИВИ

Предложените промени в Закон за изменение и допълнение на Закона за движението по пътищата са разработени с оглед необходимостта от промени, свързани с развитие на контролната дейност на структурните звена на Агенция „Пътна инфраструктура“, което ще повиши капацитета за осъществяване на контрол.

Наблюдава се трайна тенденция на установяване на значителни вредни последици от движението на претоварени тежкотоварни пътни превозни средства по Републиканските пътища. Тенденцията касае причиняване на катастрофи вследствие на сериозни технически неизправности, свързани с претоварване, в т.ч. прегряване на спирачки, загуба на контрол, както и деформация и разрушаване на пътни настилки.

С оглед на тенденцията за увеличаване на пътнотранспортни произшествия, причиняващи смърт на участници в тях, е необходимо да бъдат разширени правомощията на контролните органи, чрез заснемане на нарушителите от техническите средства на Електронната система за събиране на пътни такси /ЕССПТ/.

Предложението включва следните основни направления, които целят по-ефективен контрол, по-висока безопасност и защита на пътната инфраструктура, а именно регламентиране приложението и възможностите на ЕССПТ, разширяване на контролните възможности на контролните органи и прилагане на цялата строгост на закона, чрез регламентираните санкции за неправомерното поведение.

Основна цел за предложените изменения и допълнения е осъществяване на по-ефективен контрол от компетентните органи върху движещите се пътни превозни средства, които надвишават нормите на натоварване, което е от ключово значение поради няколко причини свързани със запазване на пътна инфраструктура, намаляване

на пътнотранспортните произшествия, опазване на участниците в движението по пътната инфраструктура и свеждане до миниум на пътнотранспортният травматизъм.

Агенция „Пътна инфраструктура“ оперира с голям брой контролни стационарни устройства, част от ЕССПТ, чрез които се заснема преминаването на пътни превозни средства.

ЕССПТ включва технология за претегляне в движение на пътното превозно средство, която автоматично засича и докладва претоварените превозни средства, което ще обезпечи приложението на предложените изменения и допълнения на Закона за движението по пътищата.

При претоварване пътните превозни средства оказват изключително високо налягане върху пътната настилка. Вследствие на това пътната настилка се износва, по нея се появяват дупки, коловози и напуквания, което намаля експлоатационния срок на пътищата, увеличава разходите за поддръжка и ремонти.

Важно е да се отбележи, че претоварените пътни превозни средства компрометират с времето техническата изправност на пътното превозно средство. В рискова ситуация и необходимост от внезапно спиране, претоварените пътни превозни средства имат по-дълъг спирачен път, по-трудна управляемост, особени при пътни артерии конструирани с по-малък градус на конструирани завои, спускания, маневри и при възникнали аварийни ситуации. Възможността за загубата на контрол от водача е голяма. Това само по себе си увеличава риска от пътни произшествия. Изключително се увеличава процентът на възникване на опасност при движение в населени места или по пътища трети и втори клас.

Статистически при пътнотранспортни произшествия с участието на пътно превозно средство, натоварено с повече от допустимите норми, последствията са свързани с човешки жертви и сериозни материални щети.

ВНОСИТЕЛИ: